

predsednik CIO okrcal
rumana in kongres

Murray zahteva sprejetje
je načrta polne
uposlitve

ZPUST VLADNE-
GA ODBORA

Washington, D. C., 17. okt.—
Manova administracija in
gres sta dobila prvo kľofuto
organiziranega delavstva, ko
Philip Murray, predsednik
gresia industrijskih organi-
zacij odprto izjavil, da ameri-
ljudstvo se ne more zanašati
vodstvo Bele hiše in kongre-
povojni dobi.

glebda, da administracija,
gres, tisk in industriji po-
majno leno gospodinj, ki po-
prah pod zofo," pravi Mur-
v izjavi, katero je prečital
G. Hines pred kongres-
odsekom, ki vodi zaslišan-
kongresnem načrtu polne upo-
re. Avtorji načrta, ki je bil
jet v senatu, so senatorji
ner, Murray in Patman.

Če hočemo korakati naprej
nazaj, moramo osvojiti pro-
in določiti cilje. Ljudstvo
pričakovalo na podlagi izjav
predsednika Roosevelta
sedanja predsednika Tru-
ma, kakor tudi platform obe-
linih političnih strank, da bi
administracija odločno podpira-
program polne uposlitve. Re-
namni elementi v kongresu
najo predrzni, vladne agen-
ne razpuščajo brez ozira na
ost prehoda iz vojne v mi-
ro ekonomijo. Hujška se
del proti razredu z name-
da postane organiziran-
avstvo grešni kozel. Reakci-
kuša potisniti kazalec na ur-
aj. V visokih krogih je gi-
je za povratek v normalnost
je urad za vojno mobilni-
jo in preureditev industri-
produkcije civilnih potreb
objavil svarilo pred pora-
brezposelnosti."

Murray je v svoji izjavi po-
nižjo kongresno zbornico
sprejme načrt polne uposle-
brez odlašanja. Kongres
odsek je pri obnovi zasliša-
demonstracij svojo opozicijo
načrtu. Lewis G. Hines
lativni predstavnik Ame-
delavske federacije, je tu
nastopil pred odsekom in mu
poročal odobritev načrta.

delavski problem je postal a-
len, ko so člani vojnega de-
lavskega odbora naznanili, da so
glasovali za likvidaci-
odbora do 1. januarja. Pred-
nik Truman bo moral usta-
niti novo agenturo ali pa po-
čiti večjo oblast delavskemu
niku Schwelmbachu, da se
pravi trenje in pospeši pre-
reditve industriji.

loyd K. Garrison, načelnik
novega delavskega odbora, je
al, da odbor ne bo reševa-
nih spornih slučajev, ki se
javijo. Odbor bo omejil svo-
funkcije in ne bo izdajal de-
lov. Garrison je naglasil, da
bo člani odbora dajali le na-
vete v zvezi z izvajanjem pro-
grama stabilizacije.

Kongresnik May, demokrat iz
tutuckja in načelnik odseka
vojaške zadeve, je naznanil
bitanje o predlogu glede pre-
Connally-Smithovega pro-
stavkovnega zakona, ki je bil
rejet v vojnem času. Trgo-
niški tajnik Henry A. Wallace
Harry Bridges, vodja unij
O na zapadu, sta pozvala kon-
s naj revidira zakon mini-
stvalne meze. Minimalna me-
za je zdaj 40 centov na uro,
se zviša na 65 centov na

Amerika bo priznala
avstrijsko vlado

Nesporazum med
člani zavezniške
komisije

Washington, D. C., 17. okt.—
Tu je bilo naznanjeno, da bo
Amerika kmalu priznala avstrijsko
vlado, katere predsednik je
socialist dr. Karl Renner. Urad-
ni krogi so izrazili upanje, da bo
priznanje omogočilo reševanje
problemov, nanašajočih se na za-
vezniško kontrolo Avstrije.

Državni department je nazna-
nil, da je bil John Erhardt, re-
prezentant Amerike v zavezni-
ški komisiji za kontrolo Avstri-
je, instruiran, naj obvesti av-
strijsko vlado, da jo bo Amerika
priznala.

Avstrijska vlada je bila delo-
ma reorganizirana zadnji teden.
Nekateri komunistični voditelji
so izgubili pozicije in nadomesti-
li so jih možje, katere Amerika
smatra za zagovornike demokra-
cije.

Washington je prej naznanil,
da bo Amerika priznala tudi ogr-
sko vlado. Glede Bolgarije in
Rumunije je zavzela nasprotno
stališče. Viadi v Bolgariji in Ru-
muniji sta po trditvi ameriških
krogov pod vplivom sovjetske
Rusije.

Doznava se, da je nastal ne-
sporazum med člani zavezniške
komisije za kontrolo Avstrije.
Nanaša se na vprašanje denar-
stva in druge probleme.

Rusija noče odobriti dogovora
med Avstrijo in Čehoslovakijo
glede izmenjave blaga. Ker
Amerika in Velika Britanija še
nista priznali Rennerjeve vlade,
ne more biti dogovor, ki ga je ta
vlada sklenila, veljaven.

Skupščina razgla-
la neodvisnost

Volitve v holandski
Vzhodni Indiji

Batavia, Java, 17. oktobra.—
Skupščina domačinov je razgla-
sila neodvisnost holandske
Vzhodne Indije in naznanila, da
se bodo vršile volitve. Skupšči-
na bo služila do volitev, ki se
bodo vršile v novembru ali de-
cembru tega leta.

Danes bo skupščina izvolila
predsednika in podpredsednika,
ki bosta držala urad do volitev.
Za predsednika bo najbrže iz-
voljen dr. I. Soekarno, vodja
gibanja za neodvisnost Vzhodne
Indije. Na ozemlju Vzhodne
Indije živi čez 60.000.000 ljudi.
Skupščina je odobrila ustavo,
katero so sestavili člani posebn-
ega odbora. Ta je v glavnem
posnetek ameriške ustave. U-
stava določa poslansko zbornico
150 članov. Ti bodo izvoljeni v
distriktih za dobo petih let.

Proglasena je bila indoneška
republika. Proglas skuša uve-
riti ljudstvo, "Holandijo in ves
svet, da republika ni v vojni s
Holandijo ali katero koli drugo
državo.

Policaji napadli
pikete v Hollywoodu

Hollywood, Cal., 17. okt.—Po-
licija in šerifski deputiji so na-
padli pikete pred delavnicami
filmske kompanije Warner
Bros. Več piketov je bilo ra-
njanih v napadu. Stavka je po-
sledica jurisdikcijskega spora
med dvema unijama ADF.

Green podprl
Vinsonov davčni načrt

Cincinnati, O., 17. okt.—Wil-
liam Green, predsednik Ameri-
ške delavske federacije, je de-
jal, da podpira načrt glede zni-
žanja davka, katerega je sesta-
vil federalni zakonodajalec Vin-
son. Ta določa odpravo tri odstot-
ga davka na osebne dohodke, ki
ga morajo plačevati ljudje, ka-
terih dohodki so nizki.

DENACIFIKACIJA
NEMČIJE BO
KMALU DOVRŠENA

Komunisti drže važne
pozicije v berlinski
administraciji

FORMIRANJE POLI-
TIČNEGA BLOKA

Washington, D. C., 17. okt.—
General Dwight D. Eisenhower
je svojem poročilu vojnemu de-
partmentu naglasil, da je dena-
cifikacija Nemčije prekoračila
višek v avgustu z aretacijo in
odstranitvijo več tisoč nacistov
iz javnih in privatnih uradov.
Okrog 18.300 nacistov je bilo a-
retiranih v tem mesecu. Števil-
no nacistov, aretiranih v ameri-
ški okupacijski coni, je naraslo
na 65.000.

"Denacifikacija Nemčije bo
kmalu dovršena," pravi poročil-
lo. "Velik korak naprej je bil
storjen z zasego nemškega ke-
mičnega trupa I. G. Farben-
industrije, ki je zalagal Hitlerje-
vo vojno mašino, in aretacijo
velikega števila trgovcev na
Bavarskem. Aretacije so sledi-
le odstranitvi generala Pattona,
poveljnika tretje ameriške ar-
made, kot načelnika okupacijs-
kih sil na Bavarskem."

To je drugo Eisenhowerjevo
poročilo vojnemu departamentu
o situaciji v ameriški okupacijski
coni. Departamentu je bilo
dostavljeno 20. septembra in ob-
javljeno včeraj. V tem je reče-
no med drugim, "da komunisti
drže skoro vse važne in strate-
gične pozicije v berlinski admi-
nistraciji. Stranka socialnih de-
mokratov in krščanska demo-
kratska stranka imata tudi mo-
čno podporo pri prebivalcih."

Poročilo omenja tudi formir-
anje političnega bloka štirih poli-
tičnih strank. Blok je bil usta-
novljen na iniciativo komuni-
stične stranke. Vse stranke, ki
tvorijo blok, izdajajo svoje liste.

Sovjetske avtoritete podpira-
jo komunistično stranko. Glasil-
o to izhaja dnevno v 200.000
izvodih. Glasila drugih strank
se tiskajo v 100.000 izvodih. Vsi
listi nemških političnih strank
so podvrženi ruski cenzuri.

Eisenhower je naglasil v po-
ročilu, da ruske avtoritete po-
operirajo z ameriški, britski-
mi in francoskimi v yseh ozi-
rih.

Živilska organiza-
cija ustanovljena

Reprezentanti 30
držav sprejeli ustavo

Quebec, Kanada, 17. okt.—Ži-
vilška organizacija Združenih
narodov je bila ustanovljena na
konferenci reprezentantov 30
držav. Njena naloga je zboljš-
anje distribucije živil, obleke
in drugih potrebščin.

Reprezentanti so podpisali u-
stavo nove organizacije v gradu
Frontenac, v katerem se vrši
konferenca. Med temi so repre-
zentanti vseh velikih zavezni-
ških držav z izjemo sovjetske
Rusije. Pričakuje se, da bo tu-
di Rusija postala članica organi-
zacije v nekaj dneh.

Osvojen je bil program v so-
glasju z načelom svobode pred
pomankljajem. Delo nove or-
ganizacije se bo nanašalo na zvi-
šanje življenjskega standarda
vseh ljudstev.

Pojedelaki tajnik Anderson,
načelnik ameriške delegacije, je
podpisal ustavo v imenu Ame-
rike. Ruska delegacija je pri-
šla včeraj v Quebec iz Washing-
tona. Delegacija šteje 25 članov
in njen načelnik je Vasilij A.
Sergejev.

Nevarnost atomske
bombe naglašena

Značilno priznanje
admirala Purnella

Chicago, 17. okt.—Atomska
bomba, ki je zdrobila vojaško
diktaturo na Japonskem, lahko
ugladi pot silni diktaturi v do-
glednem času po mnenju znan-
stvenikov čikaške univerze, ki
so pomagali pri razvoju in iz-
najdbi atomske bombe.

Nevarnost bo nastala, če bo
kongres sprejel načrt senatorja
Johnsona, ki določa ustanovitev
posebne komisije. V področje
te naj bi spadala kontrola atom-
ske bombe. Znanstveniki trdi-
jo, da bi bila oblast komisije
večja od one, ki jo imajo načel-
niki drugih vladnih agencur.

Načrt določa, da morajo biti
člani komisije vojaški častniki.
Znanstveniki dvomijo, da bi bi-
la neodvisna raziskava atomske
energije mogoča, če bo kongres
sprejel Johnsonov načrt.

Washington, D. C., 17. okt.—
Visoki mornarični častniki so na
zaslišanju pred senatskim odse-
kom priznali, da atomska bomba
lahko zbrše vse pojme, nana-
šajoče se na bojno mornarico
in letalsko silo. Priznali so tu-
di, da ne vedo, kaj bo razvoj
atomske sile prinesel v prihod-
njih 15 letih.

To priznanje je dokaz, da a-
atomska bomba je povzročila
preokret v vojaškem mišljenju.
Admiral William R. Purnell je,
kakor prej mornarični tajnik
Forrestal, priporočal ustanovi-
tev instituta za znanstveno raz-
iskavo. "Nihče ne ve, kje bomo
čez petnajst let," je rekel admi-
ral. "Atomska bomba lahko u-
niči sedanji tip bojne mornari-
ce in popolnoma izpremeni stra-
tegijsko armade in letalske sile.
Možnost je, da se bomo morali
v bodočnosti zanašati le na pod-
mornice."

Purnell je dejal, da nobena
druga država nima industrijs-
kih naprav za produkcijo a-
atomske bombe. To velja tudi za
Veliko Britanijo, ki z Ameriko
deli tajnosti atomske bombe.

Amerika razume
italijanske probleme

Rim, 17. okt.—Premier Ferru-
cio Parri je objavil vsebino pi-
sama, ki ga je dobil od predse-
dnika Trumana. "Amerika dobro
razume stremeljenja in zaskrblje-
nost italijanske vlade in ljud-
stva," pravi pismo. "Zaveda se
v polni meri, da mora prva mi-
rovna pogodba, sklenjena v Ev-
ropi, priznavati realnost, pravič-
nost in razumevanje, da se rešijo
evropski povojni problemi. Ame-
rika bo sodelovala v prizadeva-
njih, katerih cilj je ustanovitev
trajnega miru in interese vseh
miroljubnih narodov."

Domače vesti

Zračna pošta za Jugoslavijo

Chicago.—Poštni departement
obvešča javnost, da je zdaj od-
prta tudi zračna pošta za Jugo-
slavijo, Italijo in Grčijo. Teša
pisma ali zavojke ne sme prese-
gati enega funta, za Trst in dru-
ge dele Primorske in Istrije, ki
so pod zavezniško okupacijo, pa
sme znašati teža le do dveh unč.
Poštnina do pol unče teže je 30c.

Ubit v Nemčiji

Bon Air, Pa.—John Medle st.
je bil obveščen iz vojnega de-
partementa, da je bil njegov sin
John ubit v Nemčiji v železni-
ški nesreči dne 14. sept. Vsa
Medleva družina je pri društvu
245 SNPJ, katero jim izreka isk-
reno sožalje.

Is Clevelanda

Cleveland.—V družini mlade-
ga Franka Likarja, ki je nare-
dnik pri zračni sili in se nahaja
doma na dopustu, je prišlo do
velike tragedije. Mož je bil lju-
bosumen na svojo 19-letno ženo
radi nekih prejšnjih ljubavnih
razmer in zato sta se večkrat
prepirala. Žena mu je zagrozila,
da ga bo pustila in se vrnila
k svoji materi v Newton, N. C.
Do takega prizora je prišlo tu-
di zadnjo soboto, nakar je žena
odšla od doma njegovih staršev,
kjer sta živela za časa dopusta.
Mož jo je potem našel v neki
gostilni. Na poti domov sta se
zopet sporekla in žena mu zo-
pet zagrozila, da ga pusti. Lju-
bosurnost je moža tirala tako da-
leč, da je ženo zadavil na praz-
nem stavbišču, potem pa se na-
znanil policiji. Dejal je, da je
bil pet mesecev v Angliji in v
četrtlet bi se moral vrniti h ka-
dru v Les Paso, Texas. Nahaja
se v zaporu. — V bolnišnici
Emergency Clinic se nahaja
miss Emilie Ozblieh, hčerka
družine Ciril Ozblieh iz Collin-
woods, ki je bila pobita v av-
tntni koliziji, ko je šla na delo. —
V ponedeljek zjutraj je v isti
bolnišnici umrl za poškodbami
Walter Jugović, doma iz Hrvat-
ske in v Ameriki 40 let. Vanj
se je v nedeljo zjutraj zaletel
neki avtomobilist, ko je izstopil
iz busa na E. 185 st. in Garfield
rd. Avtoist je zbežal, policija
pa je ponesrečenca odpeljala v
bolnišnico, kjer je poškodbam
podlegel. Tukaj ne zapušača so-
rodnikov, pač pa dva bratrance
v Veroni, Pa.—Na 30-dnevni do-
pust je prišel iz Italije Pfc. Al-
bert Slabe, ki bo po dopustu
odpuščen iz armade.—Iz arma-
de so bili odpušeni: Stanley
Kozar, Emil Popović, John Mo-
dic, Adolph Ovesec, George Sed-
lace, Edward Pibernik, Stanley
Race, Frank Kozel, Stanley Ga-
brovšek, Emil Perlic, George
Vukmirovič, Elmer Knaus, An-
thony Ujch in John J. Russ,
ki se je podal k svoji ženi in
sinčku v East Port, Chester,
N. Y.

Muslimani obljubili
podporo Arabcem

Bombaj, Indija, 17. okt.—Vo-
ditelji muslimanov v Indiji so
zagotovili vso podporo Arabcem
v Palestini, ki vodijo odprto
proti priseljivanju židov. I. I. Chun-
drigar, predsednik muslimanske
organizacije v provinci Bombaj,
je dejal, "da bodo muslimani po-
slali vojaško ekspedicijo v Pa-
lestino, če se bodo Arabci odlo-
čili za boj. Ako bo Palestina iz-
ročena židom, bo nastala sveta
vojna. Amerika, ki se zavzema
za žide, naj jim odpre vrata."

Svoboda vere progla-
šena na Japonskem

Tokio, 17. okt.—Japonska vla-
da je v smislu odredbe generala
Douglassa MacArthurja progla-
sila svobodo vere in razveljavila
zakon glede kontrole verskih
organizacij. Justični minister
je istočasno naznanil, da je ce-
sar Hirohito naznanil splošno
amnestijo za milijon oseb. Po-
litičnim jetnikom, ki so bili ne-
davno izpušeni iz ječ, so bile
vrnjene civilne pravice.

KOMUNISTI KON-
TROLIRAJO KI-
TAJSKO PROVINCO

Bitke z Japonci se na-
daljujejo

IZKRCANJE AMERI-
SKE DIVIZIJE

Tsingtao, Kitajska, 17. okt.—
Japonski vojaški častniki so iz-
javili, da je skoro pol milijona
komunistov v provinci Santung
in da je pod njihovo kontrolo.
General Isami Suemori, bivši
poveljnik japonskih sil, je pri-
znan, da se bitke med komunisti
in Japonci nadaljujejo.

Suemori je dejal, da imajo Ja-
ponci preglavice s komunistič-
nimi četami v Tsimu, kjer je
japonska vojaška posadka, in ob
železnici, ki vodi iz Tsingtaoja
v Weihsen. Straženje te želez-
nice je bilo poverjeno japon-
skim četam, toda te ne morejo
preprečiti sabotaž. Več mo-
tov na progi železnice je bilo
pognanih v zrak z dinamitom.

Vlaki prevažajo po tej želez-
nici internirance, ki so bili v
taboriščih pri Weihsienu. Sue-
mori je dejal, da je bilo čez ti-
soč japonskih vojakov ubitih v
bitkah s kitajskimi komunisti,
odkar je Japonska kapitulirala
pred zavezniki.

Komunisti imajo podporo v
podeželskih krajih v provinci
Santung. Ta jim je omogočila
nadlegovanje Japoncev v času
okupacije.

General Suemori je dejal, da
so ameriški pomorščaki odvzeli
japonskim vojakom puške, re-
volverje in drugo orožje v
Tsingtaoju, preden so se umak-
nili v predmestja. Šesta divizi-
ja ameriških pomorščakov se je
izkrcala in bo zasedla Tsingtao.
Mesto bo držala, dokler ne bodo
dosepele čete regularne kitajske
armade.

Poveljnik divizije je general
Lemuel C. Shepherd. V Tsing-
taoju je veliko število nemških,
italijanskih in japonskih civili-
stov. Vsi bodo polovljeni in za-
sljani pred ameriški vojaški-
mi avtoritetami.

Lastnina Nemcev, Italijanov
in Japoncev bo zasežena. Ne-
kateri so prepisali lastnino svo-
jim kitajskim prijateljem v u-
panju, da se bodo na ta način
izognili konfiskaciji.

Bojkotiranje
volitev v Bolgariji

Tri politične
stranke v opoziciji

Sofija, Bolgarija, 17. okt.—
Vlada premierja Kimona Geor-
gijeva je naznanila, da se bodo
splošne volitve vršile 18. novem-
bra, kakor je bilo prvotno dolo-
čeno, čeprav so voditelji treh po-
litičnih strank izjavili, da bodo
bojkotalirali volitve.

Socialistična stranka in kmeč-
ka stranka sta naznanili bojkot-
iranje volitev v uradni deklar-
aciji. Člani eksekutivnega od-
bora demokratske stranke so se
pozneje sestali na svoji seji. Ni-
kolaj Mušanov, vodja te stran-
ke in bivši premier, je naznanil,
da se stranka ne bo udeležila
volitev.

Premier Georgijev bo osebno
odprl volilno kampanjo v petek.
On bo orisal in pojasnil program
svoje vlade. Vsi voditelji vladne
stranke bodo govorili.

Bolgarsko ljudstvo je bilo po-
zvano, naj se udeleži volitev in
s tem da kľofuto opoziciji. Vlada
je obdĺžila opozicijske stranke,
da se nečjeje udeležiti volit-
ev iz bojznosti pred popolnim po-
razom.

PROSVETA

THE ENLIGHTENMENT

GLASILO IN LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Organ of and published by Slovene National Benefit Society

Naročnina za Združene države (izven Chicago) in Kanado \$6.00 na leto, \$3.00 za pol leta, \$1.50 za četrt leta; za Chicago in okolice Cook Co., \$7.50 za leto, \$3.75 za pol leta; za inozemstvo \$9.00. Subskripcije: za Združene države (izven Chicago) in Kanado \$6.00 na leto, \$3.00 za pol leta, \$1.50 za četrt leta; za Chicago in okolice Cook County \$7.50 na leto, \$3.75 za pol leta, \$1.88 za četrt leta; za inozemstvo \$9.00 na leto, \$4.50 za pol leta, \$2.25 za četrt leta.

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi dopisov in nenaročenih člankov se ne vračajo. Rokopisi literarne vsebine (črtice, povesti, drame, pesmi itd.) se vrnejo pošiljatelju le v slučaju, če je priložila poštino.

Advertising rates on agreement. Manuscripts of communications and unsolicited articles will not be returned. Other manuscripts, such as stories, plays, poems, etc., will be returned to sender only when accompanied by self-addressed and stamped envelope.

Naslov na vse, kar ima stik s listom:

PROSVETA

2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Illinois

MEMBER OF THE FEDERATED PRESS

Glasovi iz naselbin

PISMO Z VRHNIKE

Waukegan, Ill.—Pošiljam vam za priobčitev pismo, ki ga je pisal mojemu očetu moj stric Janez iz Jugoslavije.

Pismo je datirano 12. avgusta 1945 na Vrhniki.

"Dragi brat!

Preteklo je že dolgo časa, odkar sem Ti zadnjič pisal. Steer pa nisem imel nič kaj posebnega pisati, po tej strašni vojni, ki smo jo imeli v Evropi, imam pa veliko novic. Vem, da si veliko čital ali videl v kinu grozote, skozi katere smo morali iti v domovini.

Naznanjam Ti, da sem živ, toda zelo slab in bolan. Bil sem nemreč v internaciji v Dachau 18 mesecev. Kaj je bilo koncentracijsko taborišče Dachau, si najbrže videl v kinu, saj so Američani, ki so nas osvobodili, vse videli in filmirali, tako da ste lahko videli nemška grozodejstva tudi v Ameriki.

Samoz Vrhniki in okolice nas je bilo v Dachau čez štiri deset oseb. Mnogi so umrli. Tudi jaz sem imel trebušni tifus. Dva dni se nisem nič zavedal, tako da je moj zet, ki je bil tudi z menoj v internaciji, pisal domov, da sem umrl. (K sreči pismo ni dospelo domov.)

Ljudje so umirali kot muhe. Samo v naši baraki je umrlo vsak dan 30 do 45 oseb radi tifusa in lakote. V eni baraki nas je bilo skupaj stlačenih od 1200 do 1600 internirancev.

Vsak dan so prihajali novi interniranci, vsako jutro pa so vozili na velikem vozu mrljice v krematorij, v katerem jih niso mogli sproti sežgati, kljub temu, da je v njem gorelo noč in dan. Da sem ostal živ, se imam zahvaliti sebi, ker sem znal nemščino in se znal snaziti, kajti kdor ni poznal snage, je bilo kmalu po njemu.

Že v prvi vojni sem zelo ozebel, še bolj pa v taborišču, kajti morali smo po cele dneve stati pozimi zunaj pred barakami, ko je bil 23 do 27 stopinj mraza. Lahko si predstavljate naša trpljenja: zunaj mraz, sneg in burja, mi pa smo bili zelo slabo oblečeni in lačni, obuti pa v cokolah. Kakor v Karpatih, tako so mi zopet zmrznili prsti na nogah. Vsa koža in nohti so odpadli s prstov.

Sedaj sem doma, toda delati ne morem, kajti noge me zelo bolijo in so zatečene in vse plave. Teško da se bi kdaj popolnoma popravil.

V internaciji so pregnali tudi moje najmlajšo hčerko. Tudi ona je zelo veliko pretrpela v Nemčiji in je sedaj zelo slabeje zdravja. Sin pa je bil zaprt deset mesecev v Italiji, ob razpadu Italije pa je pričel domov. Živi smo vsi, zdrav pa nihče.

Naša hiša še vedno stoji, toda iz nje so vse pokradli. Najprej so kradli Italijani, potem Nemci, partizanom pa smo dajali, kar smo pač mogli. Bilo jih je polno v Raskovcu. Veliko hudega smo prestali tudi radi belogardistov. Kar niso ukradli, so te pa prisilili, da si jim morali dati, bodisi kravo, prašiča, kokoš itd. Oni so živeli kot bogovi, medtem pa so drugi jedli

črni močnik in nezabeljeno polento.

Sedaj so vsi belogardisti pobegnili s škofom Rožmanom vred. Veliko pa so jih že ujeli partizani. Nekateri so bili ustreljeni, drugi pa so zaprti in morajo sedaj delati pod nadzorstvom.

Okrog naše hiše so se vršili veliki boji, kajti na Vrhniki je bila velika postojanka belogardistov in Nemcev. Ko so se morali umakniti, so pobrali oba naša vozova in so nam pustili samo golo življenje. Hvala Bogu, da je vsaj tako. Mnogo naših fantov in žena je padlo po nedolžnem. Toda pravica je le prišla in kazen!

Na našem griču je bilo vse polno strelskih jarkov in njive so vse razkopane, tako imamo veliko dela z zasipavanjem in pospravljanjem. Velike težave so radi prehrane, kajti ljudje niso mogli obdelati zemljo. Niso imeli ne gnoja in ne vprežne živine. Tudi delavcev je manjkalo, kajti mnogi so bili pri partizanih ali pa internirani v Nemčiji. Upamo, da bomo polagoma vse uredili.

Pisal bi Ti lahko veliko, toda vem, da ste v Ameriki čitali o teh stvareh. Kaj bo z nami, je še vprašanje. Prav sedaj se pripravljamo za volitve. Težave bodo, kajti vsak hoče po svoje in vsi bi se radi pririnjili na krmilo in h koritu.

V kratkem bom pisal tudi drugim sorodnikom, sedaj pa sem še vedno nervozen, kajti imam vedno kakšne sitnosti. K meni prihajajo oblasti po razne informacije glede internacije, volitev, škode itd. Zaključujem in Vas vse skupaj pozdravljam. Tvoj brat Janez.

Christine Stritar.

POPRAVEK

Chisholm, Minn. — V mojem dopisu z dne 9. oktobra se je vrnila pomota, ki me je spravila v zadrego. Stavek, ki se glasi: "Pustite male otročice k meni, ker njih je nebeško kraljestvo. Kaščen pa je chisholmski župnik? Pred leti je stal na cerkvenem pragu in o troke seganjal domov zato, ker so pohajali v javno in ne katoliško šolo," bi se moral glasil, da je seganjal otroke domov čikaški župnik in ne chisholmski.

Napake nisem storila jaz, ampak tiskarski škrt. Toliko v pojasnilo. Frances Lukanich.

ŽALOSTNO PISMO IZ BELE KRAJINE

Sharon, Pa.—Moja žena je prejela pismo od svoje sestre Ane Mavec iz Tuševga dola, Bela Krajina. Pismo je bilo registrirano v Ljubljani in je dospelo 4. oktobra.

Pismo se glasi:

"Draga sestra!

Dam Ti vedeti, da sem nesrečna med najnesrečnejšimi. Mama je umrla, brat John je umrl in tudi moj ljubi, dobri mož. Sedaj nimam drugega kot dva otroka in le radi nju še živim.

Mamo je zadelo srčna kap od žalosti, in sicer, ko smo bežali pred Italijani v gozdove; umrla

je na poti na Stražnem vrhu. Tedaj, ko je mama ležala na parah, so Italijani Johna z drugimi vaščani vred odgnali v internacijo na otok Rab. Pobrali so vse moške, ki so jim prišli v roke. Niso nič vprašali, ali se zanimajo za politiko ali ne. Italijani so smatrali za komuniste vsakega otroka.

Na Rabu sta umrla tudi Agnjev Jože in Žurga. Doma pa sta bila ustreljena Banovec Franc in Tekauc Franc, dočim so njegovega sina ubili belogardisti Bartolovič s Senečega vrha. Dalje sta padla kot partizana Sprajcarjeva dva, prav, tako Robjeva dva, dočim je Stajev Tone umrl v internaciji v Dachau.

Žrtve so ogromne in prav tako materialna škoda. Moj ljubi mož je tudi umrl v internaciji v Nemčiji. Bil je ves izmučen in seštradan, nakar ga je napadel še pegasti tifus. Umrl je po osvoboditvi v strašnem trpljenju, kakor so povedali njegovi prijatelji.

Ne da se popisati, koliko so ti reveži pretrpeli v italijanskih in nemških taboriščih. Nemški in italijanski barbari so jih pretepali, mučili na različne načine, povrh pa so morali še trdo delati in stradati. Sam Kristus ni toliko trpel kot so slovenski mučniki v nemških in italijanskih taboriščih.

Prihodnjic ti bom opisala moje življenje od časa, odkar je umrla mama. Sestrski pozdrav—Ana Mavec.

Lahko si predstavljate, da je bilo to pismo hud udarec za mojo ženo in nas vse. Naj malo opišem življenje ženske, ki je tako bridko končala svoje življenje v 67. letu starosti.

Poznani dopisnik Prosvete George Gornik se je gotovo spominja še iz Calumeta, Mich., kjer je še pred prvo svetovno vojno družina Mutz. Imela je tri otroke: dve deklici in enega dečka. Leta 1913 pa se je mala družina ločila. Mati je bila rahlega zdravilja in je z otroci odpotovala v staro domovino, oče pa je ostal v tej deželi z namenom, da si malo opomore in pomaga družini.

Iz Calumeta se je preselil v Kalifornijo v nadi, da bi kaj več zaslužil. Ali siromaka nesreča rada spremlja in zatekla ga je smrt 1. 1916, ko mu je bilo komaj 36 let.

Mlada vdova se je v starem kraju s tremi otroki ubijala na mali kmetiji. Vse je dobrovoljno prenašala, misleč, da se bo po vojni povrnil domov njen ljubi mož. Prva svetovna vojna je končala, toda na mestu prihoda moža iz Amerike, je prejela pismo s črnim obrobkom, ki je naznanjalo smrt njenega moža.

Otroci so odrasli in življenje se je polagoma izboljševalo. Že so mislili, da je kriza premagana. Starejša hčer Mary (moja žena) je odpotovala v Ameriko, mlajša pa je šla v Ljubljano v službo, kjer se je omožila s pekovskim pomočnikom Francom Mavcem.

Uboga vdova je sedaj mislila, da bo lahko lažje in mirneje živela, toda nesreča ji je bila neprestanoma za petami. Leta 1931 je zbruhnil ogenj v vasi in zgorela je tudi njena siromaščina. Toda nesreča se je šele hudo znesla nad ubogo družino v času prav kar minule vojne.

Žena je umrla na begu pred sovražniki, kakor ste čitali v pismu, sin je skončal življenje v koncentracijskem taborišču.

mlajša hčer je izgubila moža—nesreča nad nesrečo! Za siromaka nesreča res nikoli ne spi!

Draga mati, počivaj mirno v domači grudi! Spomin na Tebe bo ostal še dolgo med nami! Žalujejo ostali dve hčeri in osem vnukov.

Math Bahor.

ZAHVALA PODRUŽNICE 48 SANSa

Cleveland, O.—Priredba naše podružnice št. 48 SANSa, ki se je vršila 7. oktobra, je precej dobro izpadla. Na popoldanskem programu bi bila lahko lepša udeležba, posebno ker je bil podan tako lep koncertni program.

Po večernem deževanju je prav na dan priredbe nastal izredno lep dan, kar je menda eden vzrokov, da ni bila udeležba večja. Vendar pa je odbor zadovoljen, posebno kar je bilo toliko več mladine zvečer na plesu. Mladih parov se je kar trilo ob zvokih Vadalove godbe.

Program je vseboval 11 različnih točk in je trajal skoraj tri ure. Navzoče občinstvo je z užitkom sledilo predstavi. Bilo je lepo in vredno vstopnine, bil čul posetnike, ko so se razhajali domov. Naj bo na tem mestu izrečena vsem najlepša zahvala za naklonjenost!

Zahvala gre v prvi vrsti vsem pevskim zborom, ki so se odzvali vabilu. Ti so: Jadran, Slovan, Zarja, mladinski pevski zbor SDD in kvartet Glasbene matice. Enako se zahvaljujemo sopranistki Florence Unetič, plesni soli Miller Dance Studio in nadarjenima plesalcema narodnih plesov bratcu in sestrici Sisković.

Nadalje se zahvaljujemo Mirku Kuhlu, tajniku SANSa, kateri je podal dobro zamišljen govor, ki je vsem zelo ugajal. Marsikateri, ki se morda do sedaj ni strinjal z delom organizacije SANS, je prišel do jasnega ob Kuhlovi razložitvi o razmerah v stari domovini in o početu domačih izdajalcev.

Ti izdajalci so se prodali sovražnikom v najkritejši uri v zgodovini našega naroda. To so storili vsled osebnih interesov; usoda in trpljenje naroda jim ni bilo mar, pač pa so zatajili svoj narod in ga izdajali sovražnikom. Kakor hitro pa je prišlo do osvoboditve, so izdajalci bežali iz Slovenije in odpeljali s seboj tudi nekaj nedolžnih ljudi, da ne bodo na tem umazancem romanju osamljeni. Žal, da je bilo med njimi tudi nekaj iznevrjenih duhovnikov, ki so pri tem umazanem početju veliko pomagali. Ti sedaj vodijo veliko in lažljivo propagando v inozemstvu proti svobodni Sloveniji oz. Jugoslaviji.

Mongo dobrih katoliških mož mi je dejalo, da je Kuhel izvršno podal sliko razmer v stari domovini in se izrazili, da še le sedaj umevajo, kaj vse se je vršilo v Jugoslaviji. Za izdajalce svojega rodu nam ni treba imeti nikakih simpatij. Med njimi je tudi nekaj nedolžnih ljudi, kakor sem že omenil, toda sedaj jih ti izrodki združujejo v tujini, češ, da bodo trkljali njihove glave, ač se povrnejo domov.

Tako propagando vrše tudi gospodje pri A. D., ki zagovarjajo te izmečke slovenskega naroda. Poleg tega pa napadajo vrla delavca kot sta Kuhel in Adamič in druge ter jih titulirajo s komunisti etc.

Steer pa sedaj prihajajo pisma iz stare domovine, katere dovolj jasno pričajo, kdo je bil kdo v času okupacije v Jugoslaviji. Pisma pišejo preprosti rojaki svojim sorodnikom, v bodoče pa bomo dobili še podrobnejše informacije in tiste, ki danes vodijo tako podlo in umazano propagando, bo še zelo sram. Sedaj celo pobirajo prispevke za slovenske izdajalce, da bodo lažje vršili svojo fašistično propagando v inozemstvu. Vprašal bi vas, kdo je vreden pomoči tisti, ki so ostali v domovini in tvegali življenje ter prelivali kri, potem pa se lotili težkega dela obnovitve v svobodni in demokratični državi, ali tisti, ki so izdajali svoj narod in vodili ovadustvo proti svojim bratom in sestram? Jugoslavija je izgubila v tej vojni 1.700.000 državljanov in med njimi mnoge nedolžnih žrtev. Ali niso bili vsi Slovenci oz. Jugoslavo?

Mirko je govoril resnico, katere na zelo boli naše narodne zavajalce. Da je priredba tako lepo uspela, gre seveda zahvala in pri-

znanje tudi našim vrtnarjem, katere so po programu servirale okusno večerjo. Program je načeloval prva narodna in društvena delavnica mrs. M. Erjavec.

Najlepše se zahvaljuje vsem, ki so pomagali do uspeha. Imejte zvesto, da delate svoje trpeče brate in sestre stari domovini. Veliko vam ki ste zaslužili, da bi se vam menilo v znak hvalečnosti tako bi narod vedel kdo dela, kdo gleda od strani na vaše prizadevanje.

Prejeli smo tudi nekaj prostovoljnih prispevkov, ne da bi vršilo kako pobiranje. Prišli so sledeči: Tom Kravbič, viničar na Waterbury, \$50; po \$5: A. N. Kabala, žena Frank Straus, Trafalgar, družina F. Mervar, Lokar st., družina Ludvik, rinec, George Zorman, John Strancar st., Max Kravar, družina A. Kapel iz Yorka, O., Matt Bizjak in John Pedzire. Po \$3: Jerkič, Paul Česnik; po Margaret Zajc, Frances Zajc, Josephine Grlica; Frank Mavec \$2; po 50c: F. Vidrič Jos. Siskovič. Skupaj \$1. Najlepša hvala vsem!

Kakor hitro bodo zaključili te priredbe, bodo objavljeni. Vse kaže, da skupni dohodkov preko \$1100, torej preostala res zelo lepa vsota naše brate in sestre v stari domovini.

Za podružnico št. 48 SANSa J. F. Durn, tajnik.

PISMO PARTIZANA

Milwaukee, Wis.—Moja žena je prejela sledeče pismo od čaka Franca Zdešarja, vas P, ne, pošta Dobrunje.

"Draga teta!

Po dolgih letih Vam zopet pišem. Bil sem pri partizanih 9. marca 1942. Tudi moja in hčerka sta bili v hosti.

Ne bom podrobneje opisoval, kaj vse smo pretrpeli. Vam rečem, da smo veliko hude prestali. Jaz sem bil ranjen 15. maja in so mi odrezali roko. Tako sem se moral skrivati v hostah tri leta brez noga.

Moja žena je pobegnila 4. junija 1942 in s seboj dve leti staro hčerko. Ona je prešla veliko lakote in mraza tri zime. Žena je na reno raznašala časopise, malo izdala, nakar je pobegla v gozdove.

Ako ne bi bila ušla, jo bi zali belogardisti, izdrli oči, rekože in nazadnje ubili. Da ostali živi, smo se morali skrivati lačni in v mrazu skozi leta.

Domov smo prišli v vojaški obleki. Sedaj smo dobili oblačila iz Amerike, da smo oblečeni. Sijo. Jaz sem še vedno v pošiljam Vam sliko žene Francke v partizanski uniformi. Svoje slike nimam, če se bom dal slikati in Vam jo pošljal. Pozdravlja Vas Zdešar Franc."

Mary Jenko

PISMO IZ STRUG

Pueblo, Colo. — Prejeli smo pismo iz Strug, fara Priort. Pismo je datirano 22. julija se glasi:

"Draga brata!

Sporočam Vama, da sem živ; hiša je ostala, drugo pa vse zgorelo. Požgali so Italijo 28. junija 1942, mene pa so peljali na otok Rab. Domov se povrnil 20. septembra 1943, ko je propadla Italija. Letos, aprila, pa so bombardirali našo vas Angleži. Kozolec in hčerka zgorela, hiša pa je bila zdelana. Sedaj smo jo popravili in bomo v njej. Imam eno kravo, prašiča, drugega pa nisem. Qrodje je vse zgorelo, živimo pa pobrali Italijani. Rešil pa so vozove.

Družina je zdrava. Janko je pri vojakih. Oče je umrl februarja 1943. Tedaj sem bil Reki in nisem mogel domov. Liko smo pretrpeli. Cerkev je dosti pobitih in zgorela je skoraj vsa vas. Razbito je tudi hiša, učiteljeva hiša; zgorela tudi Gurec, Nacetova, Mianec, Poletova, vse do Matevika. Ti di zvonik se je podrli.

Druge vasi niso porušene, samo Pricerki se je vršila bitka. Petkrat so napadli z bombami in granatami. Ko to pišem, vasujeta pri nas Rok in Bačnik. Oba sta ranjena. Rakov oče je še živ. Hvala tudi in Pavi. Pozdravlja Vam brat Zan." Alfons Hocher

Proč z imperializmom!

Dokler nam je v minuli svetovni vojni tekla voda v grlo, so vsi državniški "veliki demokracije" pogosto deklarirali o štirih svobodščinah in Atlantskem čarterju. Pokojni Roosevelt je večkrat naglasil, da oboje velja za ves svet, za Evropo prav tako kot za Azijo in Afriko.

Imperialist Churchill sicer ni šel tako daleč, pač pa je bil pripravljen iti z Atlantskim čarterjem in štirimi svobodščinami le do Sueškega prekopa, obenem pa je dejal, da ni zato načelnik angleške vlade, da bi predsedoval razpustu britskega imperija. V Washingtonu s to njegovo izjavo niso bili zadovoljni in sta potem predsednik in državni tajnik parkrat poudarila, da se oboje tiče vsega sveta—tudi Azije.

V Atlantskem čarterju je specifično rečeno, da si bo "vsak narod izbral tako vladno, kakršno sam želi." Roosevelt pa je čestokrat naglašal, da mora biti po vojni vsak narod svoboden in da je ena izmed štirih svobodščin svoboda pred strahom—in torej pred opresijo. Sigurno je, da ne more noben človek živeti brez strahu, ako ni svoboden.

Po porazu japonskega imperializma se je tudi širno vse Malajzije dvignil silen glas, s katerim vsi tlačeni kolonialni narodi zahtevajo neodvisnost in svobodo. Posebno je ta glas močan v francoski Indokini in v bogatih holandskih kolonijah.

Zadnje dni čitamo, da je v Indokini in Indoneziji (Java, Sumatra, Borneo in druge holandske posesti) prišlo do razglašene republike in odprtih bojov med domačimi in oboroženimi silami zapadnih imperialistov, ki si skušajo znova podjarmiti in zasužnjiti te narode.

Kaj se godi v Malajskih državah (Singapor etc.) in v Burmi, svetu ni znano, kajti iz teh krajev ne prodre nobena vest preko 100% angleške cenzure. Lahko pa si mislimo, da tudi v teh kolonijah ni mirno, da tudi Malajci in Burmanci zahtevajo svobodo. Sploh so se iz tega razloga leta 1942 tudi vrgli v naročje Japoncev ter pomagali poraziti Anglijo.

To so storili, da se osvobodijo zapadnih imperialistov, kateri jim dobesedno niso prinesli nič drugega kot največje izkoriščanje in degradacijo na stopnjo totalno brezpravnih sužnjev. Drugi razlog pa je bil, ker so jim japonski imperialisti obljubili nekakšno neodvisnost. To "neodvisnost" so jim tudi dali, toda samo na papirju; vendar pa so na primer Burmance—najbolj kulturni narod v južni Aziji—toliko preslepili, da so se borili na njihovi strani. Zdaj so Burma in Malajske države popolnoma odrezane od sveta, kajti ni najmanjšega glasu od tam.

Prihajajo pa glasovi iz Indokine in Jave, kjer je nekaj ameriških poročevalcev, kajti tja povsem ne seže angleška cenzura! Iz teh poročil je razvidno, kako si imperialisti pomagajo drug drugemu. Predvsem pomagajo Angleži svojim holandskim in francoskim kolegom.

Ker so holandski in francoski imperialisti ostali skoraj brez armade, so se v Indokini in na Javi postavili Angleži za protektorje njih kolonij. V ta namen se poslužujejo predvsem indijskega vojaštva in—Japoncev! Yes, Japonci so čez noč postali zavezniki zapadnih imperialistov! In to hočeš, nočeš, moraš! Japonsko vojaštvo v Indokini in na Javi—gotovo tudi na drugih holandskih otokih—je enostavno dobilo ukaz od angleške vrhovne komande, da ji morajo pomagati pri zatiranju domačih revolucionarjev, ki so se spustili v odprt boj za neodvisnost.

Kolikor je mogoče ugotoviti na podlagi vesti, so v nekaterih krajih Japonci brez odpora postali oprede svojih včerajšnjih sovražnikov—zapadnih imperialistov—in drugih krajih so pa pasivni, to je se ne zmenijo za ukaz Angležev, ali pa so se celo pridružili domačinom. V slednjem primeru je vsak japonski vojak takoj ustrelel, ako pade v francoske ali angleške roke. Torej domačine lahko ubija, ne sme se pa postaviti na njih stran in se boriti za njih pravice! Taka je morala vseh imperialistov!

Kolikor je razvidno, ameriško vojaštvo ni dejansko udeleženo pri zatiranju te revolte kolonialnih narodov v posestih zapadnoevropskih imperialistov. Udeleženo pa je ameriško orožje, s katerim so oborožene njih armade—angleške, holandske in francoske. Holandski vladi se je namreč posrečilo, da je poslala na Javo par stotnih vojakov, Francozi pa so izkreali nekaj regimentov v Indokini. Vsi so seveda oboroženi z ameriškim orožjem, ki so ga dobili skozi "lend-lease".

Dolžnost ameriškega ljudstva, je posebno pa ameriškega delavstva in tako zvanih liberalnih krogov, da zahtevajo od naše vlade, da se izreče brez vsakega cincanja ali oklevanja za neodvisnost vseh kolonialnih narodov, ki zahtevajo svojo lastno narodno svobodo. In to danes odločno zahteva vsa Indokina in tako zvana holandska Indija ali Indonezija. Vsem prizadetim imperialističnim vladam—angleški, francoski in holandski—mora odločno prepovedati rabo ameriškega lend-leasenega orožja pri zatiranju kolonialnih narodov.

Ni je večje absurdnosti kot to, da je 70 milijonov Indonezov v razenstvu sedmih milijonov Holancev, kot je zadnjič delal vodja rebelnih Indonezov in načelnik indoneške republike. Slično je tudi z Indokino, ki ima s Francijo najslabše izkušnje. Nobena imperialistična država nima namreč slabšega rekorda v vladanju kolonij kot Francija. Zato so se ji Indokinci zdaj tudi postavili po robu s proglasom neodvisnosti.

Ako Amerika, ki je preliha največ krvi na Pacifiku in doprinesla največ—vsaj 90%—za poraz japonskega imperializma, ostane pasivna, tedaj znajo indoneški narodi zopet priti nazaj pod peto zapadnoevropskih imperialistov. Toda tega greha bo kriva tudi Amerika. Za to proč z imperializmom!

Poraženi japonski vojaki čakajo v Tokiu na demobilizacijo. Častnik, na levi, jim daje navodila.

TUDI TI SO KRIVI NAŠIH ŽRTEV

Člani Gospodarskega društva in člani upravnega sveta ter nadzorstva Kreditnega zavoda pred sodiščem

Govor javnega tožilca (Nadaljevanje.)

Nato je povzel besedo glavni javni tožilec dr. Stante, ki je med drugim izjavil: Po celodnevni razpravi, ki je dobila nekako obeležje finančnega značaja, obeležje bančnega razmotrivanja, zagovarjanja vidika bančnikov, je treba postaviti vso stvar na preprost števec. Razširil sem obtožbo proti inž. Klinarju zaradi veleizdaje, ker je preprečil, da bi se porušili tovarniški objekti na Jesenih.

Inž. Klinar je v svojem zagovoru zavzel čudno, nam popolnoma nerazumljivo stališče. Trdi, da je storil s tem, da je ohranil ta obrat slovenskemu narodu in Osvobodilni fronti, ki se je borila proti sovražniku, neko uslugo in navaja sedaj to svojo obrambo. Noče vedeti, da je bilo načelo OF in vseh zavetnikov, da se poruši vsaka mogoča potenca, vsak objekt, ki more služiti sovražniku, da se sovražnika onemogoči za borbo. On pa se še hvali, češ jaz sem rešil Kranjsko industrijsko družbo na Jesenih. To ni tako strašno presenetljivo, kajti takih stvari smo videli mnogo.

Ugotavljam to zaradi tega, da približim in ugotovim psihozo Klinarja in vseh drugih. Klinar se ne zaveda, ali vsaj kaže se tako, da je storil s tem svojim dejanjem, da je rešil objekt za sovražnika, sovražniku ušlugo, da je pomagal sovražniku v borbi proti slovenskemu narodu in vsemu civiliziranemu svetu. On navaja to dejanje kot zaslug.

Nadalje se zagovarja, da je pozneje šlo iz njegovega obrata nekaj delavcev v OF. Toda to samo dokazuje, da je mali človek imel pravičen čut, da je spoznal, da mora prenehati s delom za sovražnika. Inž. Klinar pa je gradil dalje. Ko je preprost človek našel pravo pot v svojim poštenim slovenskim srcem, ko je njegovo uho prikljubilo pozivu OF, naj ne dela za okupatorja, Klinar tega klini slišal. On je delal dalje. Enako se zagovarjajo drugi obtoženci. Tudi oni navajajo v svoj zagovor za kolaboracionizem, da so nekaj reševali, da so rešili delnice zdravega denarnega zavoda. Toda ta denarni zavod je bil dejansko ves čas do današnjega dne eksponent in financier sovražnih sil. Sedaj trdi, da tega niso vedeli. Preprosto, pošten človek pa je to videl. Oni tega niso hoteli videti. Če že niso imeli stika z ljudstvom, bi morali imeti stik s kaskano besedo. Jaz sem bral

vse polno razprav, ki so pobijale baš ta kapital, baš ta zavod, ki so ga razkrinkavale. Oni pa so sodelovali v njem do današnjega dne, vse dotlej, dokler ni naše orožje preprečilo, da bi šli še dalje.

Poglejmo stvar tako, kot je v resnici. Kaj je bil nemški kapital na slovenskih tleh, smo že iz razprave slišali. To je bilo samo eno orožje iz Hitlerjeve orožarne, to je bila penetracija slovenskega gospodarstva, zasluževanje slovenskega naroda, potiskanje malega naroda na stopnjo kolonialnega naroda. To je orožje iz orožarne nacističnega imperializma.

Katere ekspoziture, katere pojavnostne točke v tem pravcu vidimo na slovenskih tleh? V prvi vrsti je to težki kapital Westna v Celju, to so Jesenice, železna industrija, zopet Westen. Ves čas je imel slovenski narod zdrav čut in se ni pustil enostavno zadušiti, ne da bi v svoji onemoglosti vsaj protestiral. Protestiral je proti izživanju tega kapitala, tega orožja nacizma in nemškega imperializma. Na vse to so seveda prisljubili gospodje okrog nemškega kapitala, zato so se oprijeli drugačne politike. Niso več nastopali javno kot nemški kapital, kot nemško orožje, nastopali so skrito.

Saj je vojna zvijazila glavni nauk vsakega vojaka in hitlerizem je to zvižnost opoval in oboževal do skrajnosti. Uredili so si stvar tako: poiščimo si kakega vrednega brata, ki bo posodil ime, mi pa bomo nastopili v njegovi senci, če ne drugače, pa kot nacionalisti. Iskanje je bilo uspešno. Koga so našli? Skupino, ki izvira iz Praprotnikovovega vrtca. Praprotnikovo ime je vsakemu Slovencu vedno živo v spominu in je kot temna zvezda na nebu našega narodnega življenja. Praprotnik—Jadranska banka: konkurz, Praprotnik—Slavenska banka—konkurz, Praprotnik to ali drugo podjetje—konkurz, mali vlagatelj na cesti, hranilne vloge uničene, jaz Praprotnik, jaz pa sem gospod in ostanem.

(Se nadaljuje.)

FAŠISTIČNI DOMOBRANSKI TEROR NAD SLOVENC

(Nadaljevanje.)

III

Stanislav Barle, Preska; Franc Bervar, Ivan Blagnek, Jakob Brandsteter, Ciril Drekonija, Friderik Golob, vsi iz Kamnika; Valentin Gregorič, Kranj; Friderik Klemenčič, Kamnik; Albin Kolb, St. Vid; Ivan Končan, Kranj; Emil Kosi, Kranj; Vincenc Lap, Kamnik; Emil Matjaž, Kamnik; Žane Miklavc iz Ljubljane; Jožef Peče, Kamnik; Josip Plestenjak, Julij Polec, Kamnik; Karel Rotovnik, Kamnik; Filip Rotar, Kranj; Ferdinand Šmuc, St. Rupert, Štajerska; Leopold Zupan, Kranj; Leopold Čimšar, Alojz Urbanija, Franc Vidic, Kamnik; Anton Višnar, Medvode.

Po razglasu od 24. jan. 1944 so bili usmrčeni: Vincenc Arh, Mačja vas; Franc Dolinar, Dolgo brdo; Peter Grešar, Mačja vas; Franc Lahne, Bukovica; Peter Langus, Zirovnica; Franc Leben, Selčava; Feri Menart, Ljubljana; Lorenc Menzinger, Leon Mohor, Ljubljana; Konstantin Nahtigal, Ljubljana; Maks Novak, Gradec; Josip Prig, Ljubljana; Ivan Praprotnik, Franc Pihne, Ljubljana; Andrej Pustavrh, Podvode; Franc Erjavec, Ljubljana; Marjan Ribič, Franc Rupnik, Ljubljana; Josip Sajevic, Gregor Zelenik, Stari Dvor; Ivan Semič, Ljubljana; Franc Sodja, Črešnja vas; Lenard Zupan, Kropce; Jožef Zupančič, Novo mesto; Sta-

nislav Zupančič, Stari trg; Avgust Šibert, Lipa; Ivan Šimenko, Josip Šolen, Josip Švajger, Ludvik Stefančič, Karel Šteiner, vsi iz Ljubljane; Ivan Straus, Cerklje; Leopold Težak, Metlika; Jožef Tome, Ljubljana; Tomaž Čadež, Delnice; Franc Česnovar, Ljubljana; Franc Čos, Stara gora; Milan Verhovnik, Ljubljana; Valentin Vrhovnik, Stari Dvor; Jožef Zehrer, Zaječje.

Po razglasu od 9. febr. 1944 so bili usmrčeni: Ludvik Cigale, Dobrava; Fran-

Fortunat Cizej, St. Vid; Ivan Eršnošnik, Dobje; Pavel Eršnošnik, Loka; Anton Franko, Loka; Jakob Gaber, Loka; Jožef Gostinčar, Matija Gregorin, Loka; Franc Grošelj, Dobrava; Pavel Jamnik, Loka; Franc Jerič, Ištota; Alojz Jerman, Tržič; Rudolf Juhani, Dobrava; Vincenc Justin, Jakob Jurca, Kladje; Ivan Ivanež, Radovljica; Anton Kavčič, Kranj; Peter Kavčič, Loka; Michael Knific, Kranj; dr. Viktor Kocjančič, Loka; Franc Kovačič, Loka; Ladislav Krek, Loka; Franc Lakota, Bled; Tomaž Levin, Zaboršt, Franc Maček, Črni breg; Franc Maček ml., Črni breg; Kristan Meglič, Sv. Ana; Jožef Mrak, Jesenice; Ivan Novak, Bistrica; Jožef Novak, Bled; Valentin Oblak, Loka; Ivan Omeje, St. Andrej; Miroslav Perner, Kranj; Franc Pirč, Loka; Peter Poljanec, Loka; Ivan Prezelj, St. Andrej; Alojz Pustavrh, Loka; Franc Pustavrh, Planina; Franc Rahne, Karel Šinkovec, Loka; Ciril Strlič, Dobrava; Ivan Caselj, Loka; Franc Tušar, Loka; Matija Vidmar, Ivan Udovč, Stara Loka, Ivan Bradeško, Zadobje, Ivan Bradeško ml., Zadobje; Ivan Jurčević, Loka.

Dne 25. aprila je spet padlo 25 talcev. Med žrtvami so meščani, izobraženci, delavci in kmetje brez razlike starosti.

Vse razglase je podpisal SS-skupinski vodja in generalni poročnik Rosener, Hitlerjev zaupnik, čigar sliko je prinesel "Slovenec" in "Slovenski dom". S svojim prispevkom tem žrtvam se je hotelo vodstvo domobrancev rešiti vplivnih ljudi v OF in predanih borcev. Žrtve pa le še močnejše strjejo ljudi v gnevu, odporu in borbenosti. Fronta v Ljubljani in na Gorenjskem ni bila oslabiljena.

(Se nadaljuje.)

Kriza v Atenah—prerekanje radi volitev

Atene.—ONA—Navzlic močnemu anglo-amerišskemu pritisku so odklonili zmerni in levčarski politiki sodelovanje v volitvah, katere je nameravala organizirati vlada predsednika Voulgarisa. Te volitve bodo preveč važne, toda predno pride do njih, morajo biti politični ujetniki svobodni. Regent Damskinos je dejal, da ne ve ničesar o političnih ujetnikih, toda ob istem času, ko je izgovoril to trditev v Parizu, je ameriški kongresnik King našel 400 političnih ujetnikov v nekem zaporu, ki je meril 50 čevljev po dolgem in 20 v širino. Za vse je bila ena sama postelja! EAM trdi, da je 30.000 ljudi zaprtih. Ameriška ambasada pravi, da jih je le 5.000, a kompetentni opazovalci, ki so deželo prepotovali, pravijo, da jih je od 16.000 do 20.000. K tem je treba dodati onih 8.000, ki še vedno čepa za bodočo žico na Srednjem vzhodu.

Ležišča uranija na Češkem

Praga.—ONA—Ležišča uranija, ki se nahajajo v Jahimovu na Češkem, so bila postavljena pod rusko vojaško kontrolo. Pred mesecem dni jih je preiskala znanstvena komisija, ki je prispela iz Moskve. Glasom vesti, ki so prispеле sem, nadzorujejo ruske vojaške oblasti kopanje te važne snovi za sprostitve atomske energije.

Po razglasu od 9. febr. 1944 so bili usmrčeni: Ludvik Cigale, Dobrava; Fran-

Fortunat Cizej, St. Vid; Ivan Eršnošnik, Dobje; Pavel Eršnošnik, Loka; Anton Franko, Loka; Jakob Gaber, Loka; Jožef Gostinčar, Matija Gregorin, Loka; Franc Grošelj, Dobrava; Pavel Jamnik, Loka; Franc Jerič, Ištota; Alojz Jerman, Tržič; Rudolf Juhani, Dobrava; Vincenc Justin, Jakob Jurca, Kladje; Ivan Ivanež, Radovljica; Anton Kavčič, Kranj; Peter Kavčič, Loka; Michael Knific, Kranj; dr. Viktor Kocjančič, Loka; Franc Kovačič, Loka; Ladislav Krek, Loka; Franc Lakota, Bled; Tomaž Levin, Zaboršt, Franc Maček, Črni breg; Franc Maček ml., Črni breg; Kristan Meglič, Sv. Ana; Jožef Mrak, Jesenice; Ivan Novak, Bistrica; Jožef Novak, Bled; Valentin Oblak, Loka; Ivan Omeje, St. Andrej; Miroslav Perner, Kranj; Franc Pirč, Loka; Peter Poljanec, Loka; Ivan Prezelj, St. Andrej; Alojz Pustavrh, Loka; Franc Pustavrh, Planina; Franc Rahne, Karel Šinkovec, Loka; Ciril Strlič, Dobrava; Ivan Caselj, Loka; Franc Tušar, Loka; Matija Vidmar, Ivan Udovč, Stara Loka, Ivan Bradeško, Zadobje, Ivan Bradeško ml., Zadobje; Ivan Jurčević, Loka.

Dne 25. aprila je spet padlo 25 talcev. Med žrtvami so meščani, izobraženci, delavci in kmetje brez razlike starosti.

Vse razglase je podpisal SS-skupinski vodja in generalni poročnik Rosener, Hitlerjev zaupnik, čigar sliko je prinesel "Slovenec" in "Slovenski dom". S svojim prispevkom tem žrtvam se je hotelo vodstvo domobrancev rešiti vplivnih ljudi v OF in predanih borcev. Žrtve pa le še močnejše strjejo ljudi v gnevu, odporu in borbenosti. Fronta v Ljubljani in na Gorenjskem ni bila oslabiljena.

(Se nadaljuje.)

Časnikarji intervjuvajo R. J. Thomasa, predsednika avtne unije CIO. V tem intervjuju je Thomas odigral histerično antiunjsko kampanjo avtne magnatov.

Stojčeva izjava v Washingtonu

Washington.—ONA—General Stojčev, načelnik bolgarske misije v tej deželi, je izjavil, da pričakuje, da bo Bolgarija postala republika in ne konstitucionalna monarhija.

V intervjuju z vašim poročevalcem je izjavil, da bi monarhija neizogibno zdrsula v smeri proti diktaturi, ter da je radi tega mnogo bolj verjetno, da si bo narod izbral republiko.

Stojčev je poudaril, da so bili ustanovljeni na Bolgarskem trije listi opozicije, in sicer od trenutka naprej, ko je bolgarska vlada pristala na to, da preloži svoje volitve. Dejal je, da je bilo 90% političnih ujetnikov izpuščenih še predno je pred kratkim zapustil Zofijo. Ostalih 10 odstotkov pa je takih, da čakajo na sodbo kot nevarni fašisti in pronacisti.

General Stojčev je potrdil, da so gospodarske razmere na Bolgarskem jako slabe, deloma radi ropanja in plenjenja nemških armad, deloma radi vzdrževanja velike armade 400.000 mož in deloma radi velikanske suše, ki je širom Balkana uničila letos velik del poljedelskih pridelkov.

Glede naklonjenosti bolgarskega naroda Rusiji je dejal general Stojčev, da je narod bolj prijatelj Rusov kot prijatelj sovjetov. Rusi so osvobodili Bolgare izpod turskega jarma—vsa mesta so polna spomenikov, ki spominjajo na to. Povrh tega pa sta bolgarski in ruski jezik tako sorodna, da se vojaki ruske in bolgarske armade brez težav razumejo. V era je tudi ista.

V Prosveti so dnevne svetovne in delavske vesti. Ali jih čitate vsak dan?

GENERAL HOUSEWORK Plain cooking 3 adults Go home nights Longbeach 8300 Apt. 618

HOUSEKEEPER and PLAIN COOKING 5 days a week; 3 adults, one child of nine. Own room or go. Top salary. Call before 2:30 or after 8 p. m. Good transportation. Midway 5071.

MAID General housework. Own room, bath, radio. No laundry or heavy cleaning. Near north side. Good wages. 2 school age children and 2 adults. Good surroundings and good home. Superior 0689.

PIN BOYS WANTED For Day Leagues Good salary M. C. BOWLING LANES 4837 W. Madison

GRILL and COUNTER HELP Experience not necessary Meals and uniforms Good pay 1833 E. 71st St. Butterfield 9259

GRINDERS and POLISHERS Beginners and Experienced Starting Rate 85c per hr. Plenty overtime - Paid vacations ALLOY CRAFTS CO. 4429 Courtland St.

SLOVENE WOMEN You are needed at once for light factory work. 65c per hr. A. J. MACHINERY CO. 117 W. Harrison St. - Wabash 5003

WE NEED DAIRY MEN Pantry men - Barn men - House Brooms - Gardeners Apply HAWTHORNE FARM Libertyville, Ill. - Libertyville 25

BUILDING LABORERS Union FREEVOL-SMEDBERG & CO. 901 S. Kilpatrick Ave. or 5807 W. Chicago Ave.

Razni mali oglasi

COMBINATION BODY AND FENDER MAN Steady work - Good pay KRONONS CADILLAC SERVICE 4306 Elston Avenue

SHEET METAL WORKER Good transportation Good pay - Steady work WIRTZ BROS. HARDWARE SUPPLY Vic. 1234 2913 S. Wentworth

BUTCHER WANTED WONDERFUL TRANSPORTATION Steady work SUPERIOR PACKING CO. 4119 S. Union St.

MEN WANTED FOR SHIPPING ROOM Good pay Steady work MAAS & WALDSTEIN CO. 1858 Carroll Ave. Chicago

GIRLS WANTED FOR LIGHT FACTORY WORK Must have experience Good pay Steady work AMERICAN PHOTO SUPPLY CO. 66 E. Randolph St.

FURNITURE WORKER Good pay - Steady work MACK & RHODES WOOD PRODUCTS 2344 West Harrison Street

GIRLS and WOMEN FOR SHIRT FACTORY Experienced - Good pay - Steady work - Fine transportation. KLAAS SHIRT CO. 119 So. Wells St.

STENOGRAPHER Good pay - Bonus Steady work MASON & CO. 1217 W. Washington Blvd.

MAIDS For North Side furnished apartments, one for full time, one for part time. Pleasant working conditions, top salary. See Mrs. Broxham, 6822 Ashland or call Sheldrake 2734

MARSHALL-FIELD & CO. Sflip Cover Cutters—Spotters Pressers, alteration sewers, fine buttonhole makers, dry cleaning machine operators. Pleasant working conditions. Employment office 3rd floor.—State-Washington

POLISHERS and BUFFERS JOB SHOP EXPERIENCE \$1.25 per hr. Day work and also piece work KEYSTONE PLATING WORKS 4329 W. Kinzie St. - Col. 4329

MEN for Bag factory. Experience not necessary. Good pay. 53-hour week. Time and 1/2 over 40 hours. Steady work.—WESTERN BURLAP & BAG CO. 1101 W. 38th St. (1 block west of Morgan St.)

WAITRESSES Uniforms - Tips - Meals - Top wages. Good working conditions - Good hours. See Miss Carlson in afternoon. 162 East Ontario. HOTEL EASTGATE

HOUSEKEEPER To work in "Beautiful River Forest Residence." Pleasant working conditions. 2 children. Have own room and bath. Phone office week days 9 to 5 p. m. DELAWARE 8300

OPERATORS Experienced only. Ladies' blouses, slacks, suits, housecoats. Top pay. Steady work. Time and half Saturday year round. ROTHLEY, Inc., 307 W. Van Buren.

BEAUTY OPERATOR Experienced all around girl. Full time. Top salary and comm. CURLETT BEAUTY SHOP 2008 Lawrence Ave. Longbeach 8256

WOMAN Experienced. Small family. Plain cooking. No heavy laundry. Private room. Good salary. Pleasant surroundings. Permanent position. Phone—Ced 2010

BEAUTY OPERATOR \$1 hr.—good hours INTERLANDE 39 S. State DEARBORN 1747

Zakaj se ljudje radi nastanijo v Chicagu in severnem Illinoisu

Ako živite v mestnem apartamentu v bližini vašega dela... v mali hišici z vrtom za otroke, v kateri koli prijazni naselbini izven mesta... na deželi... ali hiši v enem progresivnih mestec severnega Illinoisa, najboljše razvedrilo in poučevalna sredstva so vam na razpolago.

Chicago in severni Illinois je resnično najbolj napreden poučevalni center na svetu. Northwestern University in University of Chicago—ti dve sta največji izmed vseh najodličnejših institucij, ki nudita skoro neprekinljive višine učenja. Odprite vankemu so na tisoče cerkev, velike čitalnice, The Chicago Art Institute, Museum of Natural History in Museum of Science and Industry. The Shedd Aquarium, Adler Planetarium in Brookfield Zoological Park... opera, gledališča, simfonična glasba, to vse za vaše razvedrilo.

Zapadno od Michiganskega jezera z njegovimi nešteti kopališči in pristanišči, se razvija 41.000 akrov parkov in gozdov za vaš praznik s pikniki, jezenjem, ribolovom, kopanjem in golfom—več kakor 200 prostorov (Golf courses) v 40 milskem okrožju mesta. Krasne doline Fox in Rock River rek, in mnogo malih jezerov... vse v pripravi daljavi po najboljše tiskovnih cestah.

Dva velika "baseball" kluba, college in profesionalni žogomet, Golden Gloves boksaški turnament—slavni Mackinac Yacht dirke—International Live Stock show—te so samo nekatera važna središča za tekme. Zimski šport—drsanje, smučanje, sankanje, "hockey," "ice skating" in lov na race. Poleg tega pa je ta okolica z eno dnevnim prevozom ali par urnim zračnim poletom blizu ribolovnih krajev Wisconsin, Michigan in Canada.

Velika prilika vsakovrstnih aktivnosti, da ljudem iz Chicaga in Severnega Illinoisa priložnost posvetiti se takemu delu, ki se jim najbolj dopade... da se nastanijo, kjer in kakor si želijo... in da se razvedrijo kakor jim najbolj prija. Radi tega se ljudje radi nastanijo v Chicagu in severnem Illinoisu.

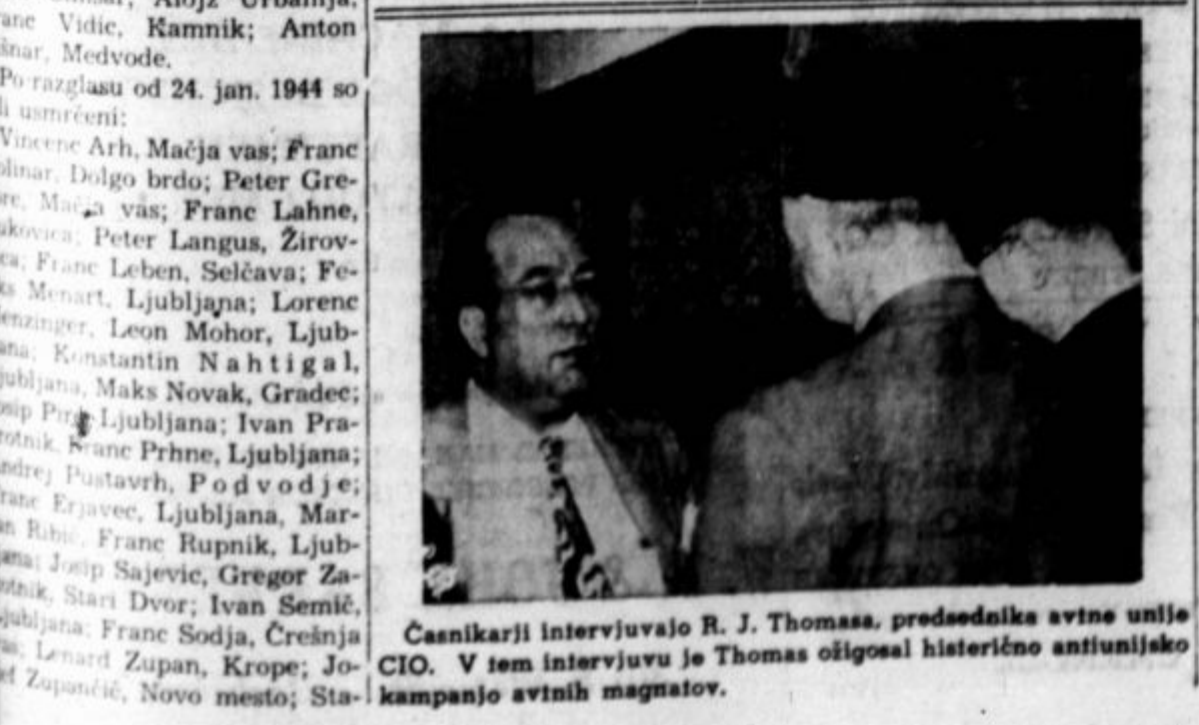
Industrije, ki se nahajajo v tem okrožju, nudijo te izredne prilike:

Železniški Center Združenih Držav - Svetovno letališče - Zveza za vodni promet - geografsko središče U. S. prebivalstva - velik finančni center - "Great Central Market" - Živilski proizvodnji in "processing" center - vodilni v izdelavi železa in jekla - dober delavski sklad - 2.500.000 kilovatrov električne moči - velike promotorske rezerve - obilica plina in olja - dobra vlada - dober življenje

To je tretji večji oglas tikač se industrijskih, poljedelskih in stanovanjskih prilik v Chicagu in severnem Illinoisu—za nadaljnje informacije pišite na

TERRITORIAL INFORMATION DEPARTMENT Marquette Building—140 South Dearborn Street, Chicago 5, Illinois—Phone RANDolph 1617

COMMONWEALTH EDISON COMPANY • PUBLIC SERVICE COMPANY OF NORTHERN ILLINOIS WESTERN UNITED GAS AND ELECTRIC COMPANY • ILLINOIS NORTHERN UTILITIES COMPANY

IZZA KONGRESA

Zgodovinski roman

Spisal

dr. Ivan Tavčar

(Nadaljevanje)

Hohe! Gnädige! Verehrungswürdigste! Wenn wir auch, nicht auf glänzende Verdienste gestützt Ihre grossmüthigen Beweise von Huld und Gnade kaum hoffen dürfen, so richtet uns die Ueberzeugung wieder auf, dass auch minder ausgezeichnete Glieder in einer Kette nothwendig sind, und das Ihre Gerechtigkeit minder nach Verdiensten sondern nach dem Willen und Eifer richten wird, womit wir unsere uns angewiesenen Plätze in der Ordnung des Ganzen nicht unwürdig ausgefüllt zu haben glauben dürfen, und bitten uns Ihre Gabe nicht zu entziehen.

Ihre gehorsamsten

Anton Wanderer,
Sänger und Schauspieler,
Joseph Bretsch,
Schauspieler.

"Nemška beračija!" se je zajezil Smole.

"Beračija in revščina," je zafarnala, "in da poznaj Bretscheve, bi se ti gotovo smilili. Na Bregu stahujejo, nekje pod streho. Žena je v postelji in troje polnagih otrok strada in prezebava okrog nje!"

"A gospod Bretsch?"

Obrnila se je od njega, ker si mu naslednjih besed ni upala povedati v obraz: "Bretsch je pijanec, za ženo in otroke se ne meni."

Večel je, da ni hotela govoriti o pijancu v obraz njemu, ker je za takega veljal pri hudobnih jeziki. Kako se je razlikovala od šopirne Židanove matere! Na um so mu prihajale prejšnje Prešernove besede. In mislil si je tudi, da bi ne bilo napačno, če bi jo smel poljubiti na rdeča usta ali pa vsaj na deviško nje-no lice. Ali zopet je postal srdit sam nase, ker se vendar ni hotel prodati, kakor se prodaja te-
liček na semnju!

"Pijanec!" je izpregovoril ostro. "Vidiš, tako je, če vžameš pijanca!"

Obrnila je proti njemu nedolžne oči. "Pa ga ima vzlic temu rada!"

"Kdo?"

"Bretscheva! On jo pa pretepava!"

"Nespametna ženska je!"

"Kdo ve? Ženska je drugače ustvarjena od moških."

Te preproste besede so segale "trdemu" Andreju do srca. Kje je imel oči, da dosedaj še ni bil opazil njene ljubeznive lepote? V otroških letih sta se mnogo skupaj igrala. V bregu proti Gradu so imeli Čačkovi svoj vrt z lopo v njem. V to lopo je zbirala Finica svoje otroške prijateljice. On pa je bil že tedaj divji, kakor je še dandanes. Včasih se je priplazil od Grada navzdol ter se pri vrtnem zidu, ki je bil na nekem mestu podrt, prithotapil do vrtno lope. S krikom je oplasil ondi zbrana dekletca, da so se kakor piščeta razpršila po vrtu. Nekoč je bil navzočen Galetov Dolfe, ki je bil močnejši od njega. Ta ga je, ko je bil oplasil otroke, prav pošteno naklestil.

In domača Fina je prosila zanj; a ko Dolfe ni hotel odnehati, je pričela po njem udrihati z malo svojo pestjo, dokler res ni odnehal. Sam ni vedel, kako da mu ta dogodek ravno sedaj prešinja možgane. Vse ni hinavščina, je dejal sam pri sebi, ker me je že v otroški dobi rada imela!

"Fina!" je zaklical, "še veš, kako je bilo takrat na vašem vrtu?"

Sramežljivo je odgovorila: "Kaj bi ne vedela!"

"Ko me je Dolfe tepel!"

"In si si raztrgal obleko, ko si plezal čez zid!"

"Ti si me branila!"

"Ker sem te rada imela!"

To je izpregovorila v nepremišljeni naglici. Ko se je zavedla izpregovorjenih besed, je zopet zardela ko makov cvet sredi njive.

Andrej pa je globoko vzdihnil: "Že tedaj sem bil divjak!"

"Otroci so vsi enaki!" je tolažila rahlo.

"A jaz sem še vedno divjak! In to je žalostno!"

Ker ni bilo odgovora, je dostavil: "Pijanec tudi, Finica, pijanec tudi!"

Povesila je glavo: "Nekaj sem čula."

"Veliko se govori, a vse je resnica!" se je zagotil.

"Bo Bog pomagal." Kakor lahen vzdih so ga dosegle te besede.

"Nič ne bo pomagal! Denar zapravljam!"

"Ko boš starejši, ga ne boš več!"

"Za ženskami lazim, za omoženimi ženskami. To je ostudno!"

V tem hipu je bila bolj bela nego stena za njo.

"Bile so govorice," je zaječala, "in veliko sem že premolila radi tega!"

"Sedaj naj tebe snubim, Fina! V blato naj te potegnem! Mama sili, in tvoja gotovo tudi!"

Že je klečala pred njim in z rokami se ga je oklepala. Ko je dvignila obraz proti njemu, so bile oči polne solza. Zaihtela je: "Če bi me ne mogel ljubiti, Andrej, pa nikar!"

Vroče čelo je pritiskala k njegovi roki.

"Da bi le te ženske ne bilo!"

"Saj jo pozabiš!"

Obdale so ga vonjave njenega deviškega telesa, prešinila ga je vsa čarobnost nedolžnega bitja, in njegova duša je koprnela po nji, katere v tistem trenutku morda še resno ljubil ni.

Dvignil jo je k sebi in na njegovih prsih se je zjokala; to pa je ni motilo, da je pri prvi priliki napravila velik križ čez svoj obraz, da bi Bog blagoslovil ravnokar rojeno srčno zvezo. Božjega blagoslova pa ni bilo! Pač pa je prihitela iz sosednje sobe mati Eliza in debeli lešniki so ji kapljali po licih, iz ust pa se ji je izlil močan potok materinega blagoslova. Tudi stara služkinja je vstopila ter se zagnala v mogočen jok radi sreče njene Fine.

Tako je zagazil v zaroko gospod Andrej Smole.

(Dalje prihodnjič)

svojim spremljevalcem. Roka se tesneje oklene roke, duša se trga od telesa in hrpeni nekam daleč. Vse modre misli ležejo k počitku in večer-čarodej privesla na luninih žarkih.
(Dalje prihodnjič)

Razni mali oglasi

STRAW OPERATORS

izkušene na "saturn" kitah
Najboljše delavne okoliščine

NAJBOLJŠE CENE

DOLGA SEZONA STALNO

Brezplačno življensko zavarovanje

in bolniška podpora

Hospitalization

OGLASITE SE TAKOJ!

LEPMAN BROS. CO.

Harrison and Marshfield

SEELEY 3930

STALNO "PART-TIME" DELO

RUNNERS

BUS GIRLS

DISH WASHERS

Prosto ob večerih, nedeljah in praznikih

Upisovalni urad na 3. nadstr.

Marshall Field & Co.

State - Washington

"PRESSER AND FLAT IRONER"

Izkušnost v pralnici potrebna. Do-
bra plača; stalno. Prijazne okolišči-
ne. Upisovalni urad na 3. nadstr.

MARSHALL FIELD & CO.

State-Washington

GENERAL HOUSEWORK

and plain cooking. 2 school age
children, 4 and 7. Own room and
bath and radio. No heavy cleaning
or laundry. Pleasant surroundings
and good home. Call Mrs. Phillips,
Highland Park 4211.

WOMAN

FOR GENERAL HOUSEWORK

Assist cooking. No Saturday; no
Sunday. Go nights. Top salary.
References required

DREXEL 8031

WOMAN

FOR GENERAL HOUSEWORK

Own room and bath. Must like
children. Good home. Twenty-five
dollars a week.—HYDE PARK 9802.

6746 Crandon

WOMAN

FOR GENERAL HOUSEWORK

Plain cooking. Own room. Good
home. Assist with two year old.
References

FAIRFAX 0236

GENERAL HOUSEWORK

Plain cooking
No heavy laundry
Own room & bath, radio
Excellent home

HYDE PARK 9877

WOMAN

FOR GENERAL HOUSEWORK

Own room and bath. Must like
children. Good home. Twenty-five
dollars a week.—HYDE PARK 9802.

6746 Crandon

WOMAN

FOR GENERAL HOUSEWORK

Own room and bath. Must like
children. Good home. Twenty-five
dollars a week.—HYDE PARK 9802.

6746 Crandon

WOMAN

FOR GENERAL HOUSEWORK

Own room and bath. Must like
children. Good home. Twenty-five
dollars a week.—HYDE PARK 9802.

6746 Crandon

WOMAN

FOR GENERAL HOUSEWORK

Own room and bath. Must like
children. Good home. Twenty-five
dollars a week.—HYDE PARK 9802.

6746 Crandon

WOMAN

FOR GENERAL HOUSEWORK

Own room and bath. Must like
children. Good home. Twenty-five
dollars a week.—HYDE PARK 9802.

6746 Crandon

WOMAN

FOR GENERAL HOUSEWORK

Own room and bath. Must like
children. Good home. Twenty-five
dollars a week.—HYDE PARK 9802.

6746 Crandon

WOMAN

FOR GENERAL HOUSEWORK

Own room and bath. Must like
children. Good home. Twenty-five
dollars a week.—HYDE PARK 9802.

6746 Crandon

WOMAN

FOR GENERAL HOUSEWORK

Own room and bath. Must like
children. Good home. Twenty-five
dollars a week.—HYDE PARK 9802.

6746 Crandon

WOMAN

FOR GENERAL HOUSEWORK

Own room and bath. Must like
children. Good home. Twenty-five
dollars a week.—HYDE PARK 9802.

6746 Crandon

WOMAN

FOR GENERAL HOUSEWORK

Own room and bath. Must like
children. Good home. Twenty-five
dollars a week.—HYDE PARK 9802.

6746 Crandon

WOMAN

FOR GENERAL HOUSEWORK

Own room and bath. Must like
children. Good home. Twenty-five
dollars a week.—HYDE PARK 9802.

6746 Crandon

WOMAN

FOR GENERAL HOUSEWORK

Own room and bath. Must like
children. Good home. Twenty-five
dollars a week.—HYDE PARK 9802.

6746 Crandon

WOMAN

FOR GENERAL HOUSEWORK

Own room and bath. Must like
children. Good home. Twenty-five
dollars a week.—HYDE PARK 9802.

6746 Crandon

WOMAN

FOR GENERAL HOUSEWORK

Own room and bath. Must like
children. Good home. Twenty-five
dollars a week.—HYDE PARK 9802.

6746 Crandon

Glasovi iz naselbin

BEAUTY OPERATOR

Experienced. Full or part time.
Top salary and comm.
BETSY ROSS BEAUTY SHOPPE
1032 W. Sheridan Road. Just off the
lake at 6400 N. Rogers Park 6022.

COOK

References. 3 adults. 6 room apart-
ment. Keep cleaning man and
laundress. Stay. Own room and
bath. \$30.

HYDE PARK 1940

HOUSEKEEPER

Opportunity for experienced person
who desires permanent home with
small family. Congenial surround-
ings. Good salary. Call Oakland
6281 or office—Franklin 8127.

BRICKLAYERS

6 mos.—Steady job—Inside and out-
side work. **LUNDSBERG CO.** at
Benjamin Electric Co., Desplaines,
Ill.—or phone
Longbeach 6667—Chicago

MAID

Good wages; women for general
housework; no windows; light per-
sonal laundry; must have good Chi-
cago refs. Nice home—own room &
bath; radio. Must be reliable. Phone
Dorchester 7312.

AUTO BODY & FENDER MAN

ALSO MECHANIC
Good proposition
Good working conditions
Andover 7617
629-35 W. Adams

Typists and General

Office Work

OLD RELIABLE DRUG INDUS-
TRY HAS A FEW OPENINGS FOR
TYPISTS WITH OR WITHOUT
EXPERIENCE, AS WELL AS GEN-
ERAL OFFICE CLERKS. OFFICES
ON WEST SIDE CONVENIENTLY
REACHED BY STREET CAR. "L"
OR BUS. POSITIONS ARE PER-
MANENT. GOOD WORKING CON-
DITIONS.

APPLY AT

2501 West

Washington Blvd.

CHICAGO, ILL.

GLASS

CUTTERS

and

GLASS

GRINDERS

EXTREMELY HIGH WAGES

Apply at

2501 West

Washington Blvd.

CHICAGO, ILL.

GLASS

CUTTERS

and

GLASS

GRINDERS

EXTREMELY HIGH WAGES

Apply at

2501 West

Washington Blvd.

CHICAGO, ILL.

GLASS

CUTTERS

and

GLASS

GRINDERS

EXTREMELY HIGH WAGES

Apply at

2501 West

Washington Blvd.

CHICAGO, ILL.

GLASS

CUTTERS

and

GLASS

GRINDERS

EXTREMELY HIGH WAGES

Apply at

2501 West

Washington Blvd.

CHICAGO, ILL.

GLASS

CUTTERS

and

GLASS

GRINDERS

EXTREMELY HIGH WAGES

Apply at

2501 West

Washington Blvd.

CHICAGO, ILL.

GLASS

CUTTERS

and

GLASS

GRINDERS

EXTREMELY HIGH WAGES

Apply at

2501 West

Washington Blvd.

CHICAGO, ILL.

GLASS

CUTTERS

and

GLASS

GRINDERS